

”Ey akıl sahipleri ibret alınız.”¹ Allah Teâlâ, bazen mahlûkatın içindeki manevi duygulardan oluşan ve beşeri münâsebetleri güzelleştiren gücü ortadan kaldırır ve mazlum bir kişi, zalim birini topluma şikâyet eder. Mâneviyattan yoksun gözler ve kalpler, bu durumu sadece seyrederler ve o mazluma acımazlar. Sanki beşeriyet katılmış bir taş gibi olur. Açlar, müsibete uğrayanlar ve gariplerin durumu da aynıdır. Bu zamanlarda Allah’ın kudreti, kendisinin gaybi sırlarını ortaya koyar. Orada Allah’ın hükmü vardır. Dilediğine hükmeder ve dilediğini yapar. Bazen ise Allah Teâlâ, beşeri münâsebetleri güzelleştirme hususunda insana güç ve kuvvet bahşeder ve mahlûkatın kalpleri yumuşaklık, yardım ve sevgiyle dolar. Böylece onlar, birbirlerine şefkat edip acırlar. O zamanın insanları, bu bahşişle huzûr içinde yaşarlar. “Ey Rabbimiz, bize hidâyetini verdikten sonra kalplerimizi kaydırma. Katından bize rahmetini lutfet. Şüphesiz Sen, çok hibe edensin.”² Biz, ruhu sattığımız için o (ruh), Allah’dan gelen her emri kabul etti ve kaderi safâ hâline getirdi. Allah’a kısa bir yürüyüşten sonra, sana rûhu ta’bir edeceğiz. Sen: “Himmat ve gayretim, ruhumun müşahede makamında olan nefsim içindir” diyorsun.

Selim bir kalple dünyadan göçersen,

Selâmetle karşılanırsın

1. El-Haşr, 59/2.

2. Â-i İmran, 3/8.